

Bókasafn Menntavísindasviðs - árbók 2016

Bókasafn Menntavísindasviðs Háskóla Íslands er sérhæft safn á sviði uppeldis, kennslu, umönnunar og þjálfunar. Bókasafnið er staðsett í Hamri við Stakkahlíð en einnig er safndeild við Íþróttafraeðasetrið á Laugarvatni. Helstu viðfangsefni safnsins eru að veita faglega þjónustu, byggja upp vandaðan safnkosti sem styður við nám, kennslu og rannsóknir, og kennsla og þjálfun í upplýsingalæsi.

Starfslið

Starfsmenn safnsins eru átta í 6,24 stöðugildum. Forstöðumaður bókasafns er Gunnhildur Björnsdóttir. Þórhildur Sigurðardóttir, bókasafns- og upplýsingafræðingur, lét af störfum í árslok eftir nær 43 ára starf.

Safnkostur

Safnkostur bókasafns Menntavísindasviðs er fjölbreyttur og telur rúmlega 92 þúsund skráð eintök í Gegni. Innlend og erlend fræðirit, kennslubækur og handbækur veða þyngst, en safnið hefur einnig að geyma fagurbókmenntir og fræðirit á flestöllum fræðasviðum. Sérstök áhersla er lögð á varðveislu og aðgengi að ritum um íslensk uppeldis- og menntamál. Bókasafnið býður einnig aðgang að margvíslegu rafrænu efni svo sem gagnasöfnum, rafrænum tímaritum og bókum, bæði með séráskriftum og í gegnum landsaðgang. Ný aðföng á árinu eru 1580. Þar af eru 337 lokaverkefni nemenda og 105 tímarit í áskrift. Safnkosturinn er skráður í Gegni og aðgengilegur á leitir.is.

Kennslugagnasafn

Í bókasafninu er sérstakt kennslugagnasafn þar sem safnað er öllu námsefni grunnskóla. Boðið er upp á kynningar á kennsluefni fyrir vettvangsnám í samvinnu við kennara.

Skemman og Opin vísindi

Bókasafnið er aðili að tveimur rafrænum varðveislusöfnum, Skemmunni og Opnum vísindum. Skemman er einkum ætluð fyrir lokaverkefni en þar hafa einnig verið varðveitt rannsóknarrit kennara og fræðimanna. Frá árinu 2007 til ársloka 2016 hafa 3.201 lokaverkefni nemenda á Menntavísindasviði verið vistuð þar og er aðgangur opin að þeim flestum. Þar eru jafnframt varðveittar 393 skýrslur og greinar eftir kennara sviðsins. Á árinu var opnað nýtt varðveislusafn, Opin vísindi, fyrir ritrýndar vísindagreinar starfsmanna.

Útlán

Heildarfjöldi útlána á árinu samkvæmt Gegni er 11.043 og endurnýjanir eru 22.499. Inn í þessar tölur vantar notkun á handbókum og ýmsum tímaritum, einnig rafrænum skýrslum, bókum og handbókum á Háskólanetinu. Sóttar voru 1.050 greinar úr 12 tímaritum sem einungis eru keypt rafræn í séráskrift. Þá er ótalin notkun á greinum sem fást gegnum landsaðgang eða eru aðgengilegar í opnum aðgangi.

Þjónusta

Starfsfólk bókasafnsins veitir nemendum aðstoð og leiðbeinir um heimildaleit í gagnasöfnum og handbókum. Lögð er áhersla á að fjarnemar búsettir utan höfuðborgarsvæðisins njóti sambærilegrar þjónustu og aðrir nemendur.

Kennurum, fræðimönnum og rannsóknarstofum við skólann er boðin margþætt þjónusta sem styður við menntarannsóknir. Má þar nefna aðstoð við heimildaleit, heimildaskráningu, skráningu birtra verka og árveknipjónustu úr rafrænum tímaritum og gagnagrunnum.

Bókasafn Menntavísindasviðs útvegar notendum sínum í millisafnaláni, ljósrit af greinum sem ekki eru til í safninu og/eða rit frá erlendum bókasöfnum og söfnum utan höfuðborgarsvæðisins. Safnið fékk á árinu 326 rit að láni og lánaði 80 út.

Notendafræðsla

Eitt af meginmarkmiðum safnsins er að efla sjálfstæði nemenda við upplýsingaöflun. Kynningar og fræðsla í upplýsingalæsi, notkun einstakra gagnasafna og heimildarskráningarforrita er því mikilvægur þáttur starfseminnar. Safnið stendur fyrir notendafræðslu á mismunandi námskeiðum ýmist í samvinnu við kennara, samstarfi við ritver, eða upp á eigin spýtur. Þá er boðið upp á námskeið og kynningar ætlaðar afmörkuðum hópum, fyrir framhaldsnema og kennara, vegna lokaverkefna, auk einkakennslu. Alls nutu um 1.415 nemendur notendafræðslu í einhverri mynd á árinu.

Vefur

Vefur bókasafnsins (bokasafn.hi.is) er uppfærður reglulega og þar má finna upplýsingar um starfsemi og safnkost, tengla í gagnasöfn, rafrænt efni og ýmsar leiðbeiningar um heimildaleit og heimildaskráningu. Bókasafnið dreifir einnig gagnlegum upplýsingum og áhugaverðu efni á helstu samskiptavefjum.

Aðstaða

Í bókasafninu er góð vinnuaðstaða í opnu rými, bæði fyrir einstaklinga og hópa. Einnig eru leigð út þrjú lesherbergi fyrir einstaklinga og eitt hópinnuherbergi.

Samstarf

Bókasafnið á gott samstarf við önnur bókasöfn Háskóla Íslands og ritver Menntavísindasviðs og starfsmenn safnsins taka þátt í ýmsu samstarfi meðal háskólabókasafna. Safnið á fulltrúa í vinnuhópi um upplýsingalæsi, verkefnisstjórn Skemmunnar, verkefnisstjórn Opinna vísinda og bókasafnshóp NUAS (Det nordiska universitetsadministratorssamarbetet).

Góð samvinna er við Menntavísindastofnun (áður Námsgagnastofnun) og í samvinnu við hana eru í safninu settar upp kynningar á námsefni einstakra námsgreina auk standandi sýningar á öllu námsefni grunnskóla.

Viðburðir

Bókasafnið tók þátt í undirbúningi alþjóðlegrar ráðstefnu í samvinnu við önnur háskólabókasöfn hér á landi. Ráðstefnan var haldin í júní og bar yfirskriftina Creating Knowledge VIII - Practices, goals and visions for information literacy in higher education. Verkefnavaka í samvinnu bókasafna Háskólans, námsráðgjafar og ritvera, var haldin í byrjun mars.